

15 sierpnia – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny.



Czy Matka Boża zmarła przed wniebowzięciem? Czy wzmiankę o jej wniebowzięciu można znaleźć na kartach Pisma Świętego? Gdzie współcześnie przechowywane są relikwie Matki Bożej? Czy uroczystość Wniebowzięcia NMP obchodzą wyłącznie rzymscy katolicy? Przedstawiamy 10 ciekawostek dotyczących tego wyjątkowego święta.

15 sierpnia katolicy obchodzą święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny; wydarzenie, które upamiętnia koniec ziemskiego życia Matki Jezusa. Jeszcze w VI wieku dzień ten czczono pod nazwą „Zaśnięcie Matki Bożej”. Święto szybko rozprzestrzeniło się na zachodzie Europy i w VIII wieku stało się jedną z najważniejszych uroczystości, tuż po Bożym Narodzeniu i Wielkanocy. W Polsce wiąże się ono ze zwyczajem święcenia kwiatów i ziół, które zgodnie z tradycją mają zapewnić ochronę przed chorobami oraz błogosławieństwo. Nie wszystkie fakty i legendy związane z tym świętem są powszechnie znane.

1. Jeden z czterech dogmatów maryjnych

1 listopada 1950 roku w Konstytucji Apostolskiej „Munificentissimus Deus”, papież Pius XII ogłosił dogmat, który stwierdzał, że „po zakończeniu swojego ziemskiego życia Najświętsza Maryja Panna została z ciałem i duszą wzięta do niebieskiej chwały”. To jeden z czterech dogmatów maryjnych w Kościele katolickim. Pozostałe to: „O Bożym Macierzyństwie Maryi”, „O Maryi zawsze Dziewicy” i „O Niepokalanym Poczęciu Maryi”.

Pomóż w rozwoju naszego portalu

2. Pierwszy był Kościół w Palestynie

Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny ma swoje korzenie w V wieku w Palestynie. Pierwsze dokumenty historyczne nawiązują do pogrzebu Maryi w Dolinie Jozafata. Ówczesny kronikarz Pseudo-Dioskur mówiąc o walkach i konfliktach pomiędzy katolikami a monofizytami, opisuje to, jak wierni zbierali się w kościele Matki Bożej na polach Jozafata.

3. Wniebowzięcie czy Zaśnięcie?

Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny w prawosławiu jest obchodzone jako Zaśnięcie Bogarodzicy. To jedno z dwunastu wielkich świąt Kościoła prawosławnego. Prawosławni wierzą, że Maryja zasnęła (umarła), po czym zmartwychwstała i dopiero wtedy została wzięta do nieba.

Według katolików Matka Boża została z duszą i ciałem wzięta do nieba; dogmat nie rozstrzyga definitywnie czy Maryja przed Wniebowzięciem zmarła. Niemniej jednak w 1997 r. św. Jan Paweł II w katechezie stwierdził, że „Matka Boża zmarła, ponieważ zmarł i Chrystus. Przeszła przez śmierć, bo i On przeszedł przez śmierć”. Fakt śmierci Maryi, choć nie został ogłoszony na zasadzie dogmatu, to jednak należy do tzw. zwyczajnego nauczania Kościoła katolickiego.

4. Wniebowzięcie NMP w przekazach pozabiblijnych

W Biblii żaden fragment nie mówi bezpośrednio o wniebowzięciu Maryi. Pierwsza wzmianka historyczna o odejściu Matki Bożej została przedstawiona w VI wieku przez biskupa Jana ze Scytopolis, pochodzącego z Palestyny. Duchowny pisze, że Maryja wraz z ciałem, została wzięta do nieba, aby być pośredniczką ludzi.

Św. Grzegorz z Tours żyjący w VI wieku napisał utwór o śmierci Maryi, Matki Jezusa. „I znowu stanął przy nich Pan, i rozkazał święte ciało na obłoku przenieść do raju, gdzie połączywszy się z duszą, teraz wraz z wybranymi zażywa radości dóbr wieczystych bez końca” – czytamy w nim.

O kresie ziemskiego życia Maryi opowiada też apokryf „Transitus” („Przejšcie”), który pochodzi z III-IV wieku. Dowiadujemy się z niego, że po śmierci Jezusa i Jego zmartwychwstaniu, apostoł Jan zamieszkał wraz z Maryją w Wieczerniku. Wskazano w dziele nawet jej grób – u stóp Góry Oliwnej, w Getsemani, gdzie miało znajdować się jej ciało. Grób zaś jest pusty.



5. Procesje i pogrzeby Matki Bożej

Do dziś w wielu miejscach w Polsce odbywają się inscenizacje zaśnięcia Matki Bożej oraz jej wniebowzięcia. Jedne z największych obchodów są w Kalwarii Zebrzydowskiej, Kalwarii Paławskiej oraz na Jamnej.

6. Dwie tradycje

Z końcem ziemskiego życia Maryi związane są dwie tradycje. Pierwsza – jerozolimska – mówi o tym, że Matka Jezusa została pochowana w Getsemani, a potem wniebowzięta na Syjonie. Druga – efeska – opowiada, że Maryja odeszła z tego świata w Efezie, gdzie, zgodnie z tradycją, św. Jan Apostoł przebywał w latach 37-45, uciekając przed prześladowaniami chrześcijan, jakie miały miejsce w Imperium Rzymskim.

7. Tradycje i zwyczaje

Najbardziej znanym zwyczajem jest święcenie tego dnia ziół oraz kwiatów. Poświęcone w kościele pierwociny zbóż, kwiatów i ziół zabiera się do domu i suszy. Zgodnie z ludową tradycją mają one zapewnić domownikom ochronę przed chorobami, nieszczęściami oraz błogosławieństwo.

8. Oktawa

Warto wspomnieć, że święto Wniebowzięcia NMP miało swoją oktawę liturgiczną, ustanowioną przez papieża Leona IV w 874 roku. Oktawa obejmuje dzień świąteczny i siedem dni po nim następujących, świętowanych podobnie jak uroczystość główna. Oktawa Wniebowzięcia została jednak zniesiona w 1955 roku wraz z innymi oktavami. Do dziś zachowały się tylko oktawy Wielkanocy i Bożego Narodzenia.

9. Relikwia wniebowzięcia

Pamiątka wniebowzięcia znajduje się w katedrze pw. św. Szczepana we włoskim Prato, w kaplicy o nazwie Del Sacro Cingolo. Można tam zobaczyć przepaskę oprawioną w złoty relikwiarz. Według tradycji sięgającej V wieku, Maryja przekazała św. Tomaszowi Apostołowi szarfę. Jako świadectwo wniebowzięcia jest ona pokazywana wiernym pięć razy w roku. Biskup Prato 15 sierpnia w uroczystej procesji wychodzi na taras Del Sacro Cingolo i pokazuje relikwiarz wiernym.

10. Wniebowzięcie NMP w krajach Europy

We Włoszech święto Wniebowzięcia NMP jest nie tylko okazją do religijnych uroczystości, ale również dniem odpoczynku, zabaw i urządzania spotkań dla przyjaciół i rodziny. Tego dnia Włosi obchodzą słynne Ferragosto – święto na zakończenie zbiorów, które korzeniami sięga starożytnego Rzymu.

Wśród Węgrów Wniebowzięcie NMP obchodzone jest z wielką powagą, jako wielkie święto narodowe. Według legendy pierwszy król Węgier święty Stefan w 1038 roku ofiarował koronę królewską Maryi, wybierając ją tym samym na niebiańską królową i patronkę całego państwa. Matka Boża określana jest mianem „Wielkiej Pani Węgrów”.

W nadmorskich miejscowościach Portugalii w dzień Wniebowzięcia NMP święci się łodzie rybackie, zaś w alpejskiej części Francji tego dnia proboszczowie jeżdżą z pastwiska na pastwisko i udzielają błogosławieństwa gospodarzom i ich zwierzętom. Ludzie gromadzą się wokół dużego krzyża ozdobionego gałązkami i kwiatami.

